

SUMMARY

Mark Weintraub. Method of evaluation of integrated developmental education in vocational and technical institutions.

The article justifies and provides an integrated assessment model of developmental education. Based on this model can generate and check the integrated developing subjects, courses, exercises, and others. The proposed method of estimation of integrated developmental education will provide an opportunity to determine the relationship between the studied material and the foundations of the theory of inventive science, logic, mathematical logic and other developing disciplines.

Key words: estimation method, integrated developing education, quality of education.

УДК 318.4

М. С. Головань

ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»

КРЕДИТНО-МОДУЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ЯК СИСТЕМА

У статті аналізується кредитно-модульна організація навчального процесу з позицій системного підходу. Показано, що кредитно-модульна система організації навчального процесу є складним явищем. Основними компонентами кредитно-модульної системи організації навчання є: мета використання; завдання та функції; принципи, що покладені в основу методології досягнення цілей; зміст, ресурсне забезпечення, очікувані результати. Кредитно-модульна організація навчального процесу є самокерованою соціальною системою.

Ключові слова: система, кредитно-модульна система, навчальний процес.

Постановка проблеми. На початку ХХІ століття умови існування людства обумовлені новою стратегією розвитку суспільства, що ґрунтуються на знаннях, інформації, високоефективних технологіях. Тому нагальнаю потребою є підготовка фахівця, який відповідав би вимогам ринку праці сучасного суспільства. Кредитно-модульна система організації навчального процесу (КМСОНП) на даний час є тим інноваційним засобом, що сприяє такій підготовці.

Аналіз актуальних досліджень. Кредитно-модульну систему організації навчання вивчали як закордонні, так і вітчизняні науковці: методологічні аспекти досліджуваної проблеми висвітлювали І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, В. В. Грубінко, В. С. Журавський, М. З. Згурівський, Ю. К. Рудавський, М. Ф. Степко, В. Д. Шинкарук); проблему модульного навчання, рейтингу та системи залікових одиниць вивчали А. М. Алексюк, В. І. Бондар, П. І. Сікорський, О. М. Спірін, А. В. Фурман, Н. І. Шиян,

П. А. Юцявичене, Дж. Рассел, К. Сміт, А. Ухтомський, С. Швацький,, П. А. Юцявичене); питаннями організації експерименту з кредитно-модульної системи навчання займалися Я. Я. Болюбаш, І. В. Мороз, П. І. Сікорський, М. Ф. Степко, Л. Л. Товажнянський, В. Д. Шинкарук та ін.

Аналіз теоретичних праць вітчизняних та закордонних авторів, практичного досвіду реалізації кредитно-модульної системи організації навчання на різних рівнях системи неперервної освіти доводить її інноваційний характер, актуальність та перспективність. У той же час, практичне запровадження кредитно-модульної системи організації навчання випереджає глибокі теоретико-педагогічні дослідження цієї системи, що породжує протиріччя між накопиченим, але не достатньо систематизованим досвідом та недостатньою розробкою теоретичних основ і методології кредитно-модульної системи організації навчання. Тому вивчення теоретичних основ цієї системи необхідне для глибинного розуміння сутності кредитно-модульної системи організації навчання з метою її удосконалення та раціонального впровадження в освітній процес.

Метою статті – проаналізувати кредитно-модульну систему організації навчального процесу з позиції системного підходу.

Виклад основного матеріалу. Кредитно-модульна система організації навчального процесу складається з окремих компонентів, які утворюють цілісність. Оскільки кредитно-модульна система організації навчання є освітньою, то з точки зору педагогіки вона може бути подана сукупністю інваріантних структурних елементів: суб'єктів (викладачі, студенти, керівники, т'ютори-консультанти), діяльності суб'єктів цілісного педагогічного процесу, мети навчання, змісту навчання і предметів, комплексів форм, методів навчання, результату навчання. Центральним компонентом кредитно-модульної системи організації навчання є мета.

Метою кредитно-модульної системи організації навчання є [4; 5, 15]:

- підвищення якості вищої освіти фахівців і забезпечення на цій основі конкурентоспроможності випускників;
- забезпечення навчальної мобільності студентів на рівні університету, країни та на міжнародному рівні;
- покращення прозорості й сумісності навчальних програм і кваліфікацій шляхом упровадження ECTS як інструмента реформування навчальних планів (стандартів) в національних системах вищої освіти та засобу розширення доступу на ринок праці;

- підвищення конкурентоспроможності та ефективності європейської системи вищої освіти;
- збереження різноманітності освітніх програм та методів їх реалізації, а тим самим – академічної автономії на національному, локальному та регіональному рівнях, а також на рівні окремого навчального закладу.

Мета кредитно-модульної системи організації навчання визначає її основні завдання [4; 5, 4, 6]:

- адаптація ідей ECTS до системи вищої освіти України для забезпечення мобільності студентів у процесі навчання та гнучкості підготовки фахівців, враховуючи швидкозмінні вимоги національного та міжнародних ринків праці;
- забезпечення можливості навчання студента за індивідуальною варіативною частиною освітньо-професійної програми, що сформована за вимогами замовників та побажаннями студента і сприяє його саморозвитку і відповідно підвищенню рівня фахової підготовки впродовж життя шляхом усвідомленої побудови власних індивідуальних траєкторій навчання;
- стимулювання учасників навчального процесу з метою досягнення високої якості вищої освіти;
- унормування порядку надання можливості студенту отримання професійних кваліфікацій відповідно до потреб ринку праці;
- забезпечення прозорості навчальних програм;
- створення умов для можливості порівняння навчальних програм в різних університетах та різних країнах Європейського Союзу;
- реалізація ECTS як базового інструменту для зарахування навчальних дисциплін, опрацьованих студентами в інших університетах, в базовому навчальному закладі;
- підтримка мобільності та перезарахування кредитів між різними секторами (університетський – не університетський) на національному та міжнаціональному рівнях;
- підтримка процесів перезарахування кредитів між різними навчальними середовищами (дистанційне навчання, самонавчання, практика);
- удосконалення прозорості кваліфікацій та рівнів навчання (разом із Додатком до диплома); сприяння доступу на ринок праці;
- створення умов для підвищення конкурентоспроможності спільноти Європейського освітнього простору.

Як зазначає В. І. Байденко, багатоцільовий характер кредитної системи ECTS виявляється в тому, що вона виступає [2, 155–156]: засобом переведення (передавання) і накопичення кредитів; інструментом мобільності студентів; каталізатором реорганізації внутрішніх структур університетів з метою усунення перепон для поглиблення міждисциплінарної побудови освітніх програм; механізмом гармонізації різноманітних освітніх структур; методологічною основою проектування та ідентифікації профілів підготовки і результатів освіти на основі компетентнісного підходу; фактором допустимої уніфікації оціночних систем, які використовуються у ВНЗ; однією з основ проектування освітніх програм і навчальних планів за модульним принципом; загальною базою (спільним знаменником) кваліфікацій; умовою побудови взаємно визнаних систем контролю якості вищої освіти.

Мета кредитно-модульної системи організацій навчального процесу співвіднесена із світовими тенденціями, до яких долучилась й Україна, і співвідноситься з результатом освіти, вираженому в підготовці висококваліфікованих спеціалістів з набором ключових компетенцій. Тому однією з підпорядкованих її цілей є формування інтегративної якості особистості студента – професійної компетентності.

В основу *методології досягнення цілей* використання кредитно-модульної системи як технології навчання майбутніх фахівців мають бути покладені принципи: *цілісності* (подання в інтегрованому вигляді системи цілей, методів, засобів, форм, умов навчання, що забезпечує реальне функціонування і розвиток конкретної дидактичної або методичної системи); *відтворюваності* (відтворення технології з урахуванням специфічних умов її застосування гарантує досягнення цілей навчання); *адаптації* до об'єкта навчання; *системної нелінійності* (встановлює пріоритет чинників, що безпосередньо впливають на самоорганізацію дидактичної чи методичної системи).

Основними принципами упровадження кредитно-модульної системи організації навчання є: порівняльна трудомісткість кредитів; кредитність; модульність; методичне консультування; організаційна динамічність; гнучкість та партнерство; пріоритетність змістової й організаційної самостійності та зворотного зв'язку; науковість та прогностичність; технологічність та інноваційність; усвідомлення перспективи; діагностичність [4].

Загальними принципами кредитно-модульної системи організації навчання є принципи гуманізації і гуманітаризації, демократизації, індивідуалізації, диференціації, інтеграції.

Кредитно-модульна системи організації процесу навчання, з одного боку, створює реальні можливості для гуманізації і демократизації, індивідуалізації та диференціації, інтеграції і модулювання навчального процесу, а з іншого – ці принципи покладені в її основу, є її специфічними вихідними положеннями, що моделюють нову навчальну технологію.

До зазначених принципів кредитно-модульної системи організації навчання додамо принцип мобільності. Він виявляється у можливості більш спрощеного переходу студента з одного вищого навчального закладу до іншого за умови співпадання напрямів підготовки фахівців. Зауважимо, що всі основні принципи кредитно-модульної системи взаємопов'язані між собою та функціонують завдяки загальному принципу-меті – забезпечення мобільності студентів та викладачів, а також підвищення якості вищої освіти в національних масштабах та авторитету серед країн Європейського освітнього простору.

Крім того, ECTS базується на трьох основних елементах: інформації – інформаційний пакет (щодо навчальних програм і результатів навчання), взаємної угоди – договір на навчання (між університетами-партнерами й студентами) та науково-методичного забезпечення щодо використання системи кредитів ECTS (для визначення навчального навантаження студентів).

Кредитно-модульна система організації навчання логічно увібрала в себе два дидактичні поняття – кредиту і модуля, які суттєво впливають на підхід до організації засвоєння знань з тієї чи іншої дисципліни, а також спонукають підпорядкувати інші навчальні компоненти (навчальне навантаження студента, результати навчання, методи, форми, прийоми, засоби навчання, тощо) своїм вимогам.

Для впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу вищий навчальний заклад повинен мати такі чотири основні елементи інформаційно-правового забезпечення: *систему кредитів ECTS*, яка є числовими еквівалентами для окреслення обсягу навчального навантаження студентів, необхідного для повного засвоєння відповідної навчальної дисципліни; *інформаційний пакет*, із зазначенням загальної інформації про університет, назви напрямів підготовки, спеціальностей,

спеціалізацій, обов'язкових та вибіркових курсів, технології навчання та оцінювання якості освіти тощо; *договір про навчання* між студентом і вищим навчальним закладом; академічну довідку оцінювання знань, що засвідчує досягнення студента в системі кредитів і за шкалою успішності на національному рівні та за системою ECTS.

З погляду функціональних аспектів, кредитно-модульна система є основою: індивідуально орієнтованої організації навчального процесу, що надає студентам можливість складання індивідуальних навчальних планів, вільного визначення послідовності освоєння дисциплін, самостійного складання особистих семестрових розкладів навчальних занять; стимулюючої бально-рейтингової системи оцінки результатів навчальної діяльності студентів; формування й постійного розвитку навчальних планів, програм і стандартів змісту освіти; надання викладачам академічної свободи, зокрема, права вільного вибору методики навчання; економічних розрахунків розміру плати за навчання й заробітної систему оплати праці викладачів; формування бюджетів доходів і витрат структурних освітніх підрозділів університету [1].

Очікуваними результатами впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу можуть бути: інтенсифікація навчального процесу та підвищення якості підготовки фахівців; систематичність засвоєння навчального матеріалу; встановлення зворотного зв'язку з кожним студентом на визначених етапах навчання; контроль та своєчасне коригування навчально-виховного процесу; підвищення мотивації учасників навчально-виховного процесу, зменшення пропусків навчальних занять; психологічне розвантаження студентів у кінці семестру; підвищення відповідальності студентів за результати навчальної діяльності; максимальне забезпечення потреб особи у виборі освітнього рівня та кваліфікації; підвищення рівня адаптації особи до змін вимог ринку праці; раціональне використання матеріальних ресурсів тощо [3, 60].

Сукупність описаних елементів системи ECTS об'єднані між собою загальносистемними та взаємними зв'язками і відношеннями, що говорить про складність та цілісність розглядуваної системи. Кредитно-модульна система організації навчального процесу є відкритою, оскільки зовнішнім середовищем для неї виступає освітній процес ВНЗ, який у свою чергу взаємодіє з іншими соціальними системами. КМСОНП є системою

динамічною. У відповідності до характеру передбачення динаміки поведінки системи вона цілеспрямована, тобто зорієнтована на досягнення однієї мети – підготовки висококваліфікованих конкурентоздатних спеціалістів, забезпечення мобільності студентів та викладачів. Динамічність системи визначається також етапністю впровадження, спрямованістю, темпом та рівнем сформованості професійної компетентності і культури особистості в цілому.

Розглянемо кредитно-модульну систему організації навчального процесу з позиції самокерованої соціальної системи, для якої характерні такі ознаки: єдність і цілісність системи відносно середовища; наявність у системі не менше двох компонентів (керуючої та керованої підсистем); різноманітність зв'язків із середовищем, які сприяють утворенню підсистем відносно більш складних систем; ієрархічність тієї чи іншої системи; інтегрування компонентів системи, що забезпечується такими властивостями, які відсутні в окремо взятих її складових; наявність усередині системи суперечностей, які є чинниками її саморозвитку; історичність системи, тобто розвиток її в часі.

Зазначемо, що, з одного боку, кредитно-модульна система організації навчального процесу є системою автономною, самодостатньою, самокерованою, яка діє у межах відповідного ВНЗ і може сама виступати у ролі керуючої системи, а з іншого боку – є системою керованою, що складається з окремих, але взаємопов'язаних частин (елементів) і є складовою (підсистемою) системи вищого рівня.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу, на нашу думку, відповідає таким системним ознакам як: єдність і цілісність відносно відповідного вищого навчального закладу; наявність в кредитно-модульній системі організації навчального процесу компонентів впорядкування та виконання (керування та керованості), якими є з одного боку ректор, Вчена Рада тощо, а з іншого – кафедри, професорсько-викладацький склад, студенти. Кредитно-модульній системі організації навчального процесу притаманні такі системні риси як наявність всередині системи суперечностей, що є чинниками її саморозвитку; історичність системи, тобто розвиток її в часі.

Розглядаючи кредитно-модульну систему організації навчального процесу на рівні самодостатності, відзначимо такі її риси:

- вона запроваджується та діє у межах окремого ВНЗ, що характеризує її певну замкненість;
- має нормативне забезпечення відповідного ВНЗ, згідно з його специфікою напрямів та спеціалізацій підготовки фахівців, що свідчить про її автономне, відносне становище в адміністративно-правовому полі;
- має власні мету та завдання, методичне забезпечення, яке розробляється відповідно до специфіки викладання дисциплін у кожному окремому ВНЗ (навчальні плани, робочі навчальні плани, навчальні програми, робочі навчальні програми, індивідуальні плани роботи студента тощо), тобто організація системи відбувається відповідно до внутрішніх цілей та завдань;
- діє на основі принципів, визначених нормативною частиною забезпечення діяльності розглядуваної системи;

- передбачає особливості переведення, відрахування, поновлення студентів та переривання їхнього навчання, визначення контролю успішності, стипендіальне забезпечення студентів та особливості нормування навчального навантаження, що характеризує її як індивідуальну систему;

Що стосується ознак самокерованості системи у межах ВНЗ, необхідно визначити основи та межі автономності і відносної незалежності. Роль в управлінні навчальним процесом та діяльністю, що з цим пов'язана, здійснюють безпосередньо органи управління тим чи іншим ВНЗ.

Вивчення нормативно-правової бази України щодо вищої освіти дозволяє зробити висновок, що ВНЗ мають певну автономію в межах повноважень, які їм надані. Зокрема, в межах такої автономії знаходиться право ВНЗ в особі його керівництва (суб'єктів) здійснювати управління (здійснювати певний вплив) організацію навчального процесу засобами виконавчо-розпорядницької діяльності щодо професорсько-викладацького складу кафедр, студентів (об'єкти керування). Кредитно-модульна система організації навчального процесу є саме тією керівною моделлю, за якою, на нашу думку, здійснюється організація навчального процесу в ВНЗ.

Тому запровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у ВНЗ як певного елемента системи управління можна уявити як схему, де в замкненій системі управління керуючим

елементом (який здійснює керівний вплив) є кредитно-модульна система організації навчального процесу, а керованим елементом є навчальний процес та професорсько-викладацький склад вищого навчального закладу, що здійснюють навчальний процес згідно з положенням кредитно-модульної системи організації навчального процесу. Також необхідно відмітити зворотний зв'язок від керованого елемента (навчального процесу) до керуючого (кредитно-модульна система організації навчального процесу): у процесі виникнення недоліків у навчальному процесі, особи, що здійснюють організацію навчального процесу шляхом тих чи інших дій, спрямовують свої зусилля на вдосконалення керуючого елементу – кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Таким чином доведено, що кредитно-модульна система організації навчального процесу має ознаки самокерованої системи в межах відповідного ВНЗ, де суб'єктом є сама кредитно-модульна система організації навчального процесу, а об'єктом – особи, що здійснюють організацію навчального процесу та сам навчальний процес.

Розглянемо кредитно-модульну систему організації навчального процесу в більш широкому розумінні, тобто як управлінської (керованої) системи, що складається з окремих, але взаємопов'язаних частин (елементів) і є складовою (підсистемою) системи вищого рівня.

Кредитно-модульна система організації навчального процесу є об'єктом управлінської системи та державного управління, бо саме через адміністративно-правові норми держава владно впливає на процеси керування тими чи іншими об'єктами, що підлягають такому керуванню. Завдяки аналізу системи і повноважень органів управління освітою, можна зазначити, що управління освітою в Україні здійснюється системою державних органів і органів місцевого самоврядування, які можуть впливати на стан кредитно-модульної системи організації навчального процесу за допомогою державно-владних велінь, які містяться у адміністративно-правових нормах. Отже, на національному рівні кредитно-модульна система організації навчального процесу співвідноситься із загальною системою управління в сфері освіти як об'єкт управління з боку нормативних приписів центральних органів виконавчої влади. З іншого боку, запровадження кредитно-модульної системи

організації навчального процесу в вищій освіті України є наслідками гармонізації національного законодавства з європейським, зокрема входження України до Болонського процесу. Тому запровадження та діяльність кредитно-модульної системи організації навчального процесу є певним чином наслідком впливу норм міжнародного права на норми національного.

Аналіз нормативного забезпечення показує, що входження України до Болонського процесу є актом, внаслідок якого Україна в сфері освітньої діяльності формально набуває статусу об'єкта управлінської діяльності з боку Європейських органів контролю за виконанням принципів Хартії університетів.

Адміністративне регулювання і організаційне управління вищою освітою, зокрема кредитно-модульною системою організації навчального процесу в Україні, залежить не тільки від національного законодавства, актів органів державної виконавчої влади в сфері управління освітою, а також, певним чином, від обсягу функцій та повноважень, які надані Наглядовій раді Великої хартії університетів, що є представницьким органом Європи в сфері виконання вимог Болонського процесу. Через це, кредитно-модульну систему організації навчального процесу можна вважати опосередкованим об'єктом управління відносно опосередкованого суб'єкта управління – міжнародних організацій, у повноваження яких входить можливість керуючого впливу на вищевказану систему.

Висновки. Кредитно-модульна система організації навчального процесу є складним явищем. Основними компонентами кредитно-модульної системи організації навчання є: *мета використання; завдання та функції; принципи*, що покладені в основу методології досягнення цілей; *зміст* (система залікових кредитів, модульна організація змісту навчання, компетентнісний підхід до формування результатів навчання, індивідуально-орієнтована організація навчального процесу, рівень навчальних досягнень студентів); *ресурсне забезпечення* (організаційні складові, правила та процедури, матеріально-технічні засоби); *відтворення* (технологічна програма; технологічна модель; технологічна карта; технологічні таблиці); *упровадження* (управління, контроль якості та моніторинг, адаптація); *очікувані результати*.

Кредитно-модульна система має таку структуру організації навчання, яка забезпечує індивідуалізацію навчання, безперервну активність і викладача, і студента, враховує індивідуальні особливості кожного студента. Навчання стає не лише накопиченням знань і вмінь, а й постійним збагаченням досвіду, творчості і формуванням механізму самоорганізації.

Кредитно-модульна організація навчального процесу є соціальною системою і водночас: 1) кредитно-модульна система організації навчального процесу має ознаки самокерованої системи в межах відповідного ВНЗ, де суб'єктом є сама кредитно-модульна система організації навчального процесу, а об'єктом – особи, що здійснюють організацію навчального процесу та сам навчальний процес; 2) на національному рівні кредитно-модульна система організації навчального процесу співвідноситься із загальною системою управління в сфері освіти як об'єкт управління з боку нормативних приписів центральних органів виконавчої влади; 3) кредитно-модульну систему організації навчального процесу можна вважати опосередкованим об'єктом управління відносно опосередкованого суб'єкта управління – міжнародних організацій, у повноваження яких входить можливість керуючого впливу на вищевказану систему.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бадарч Д. Организация индивидуально ориентированного учебного процесса в системе зачетных единиц / Д. Бадарч, Я. Наранцецег, Б. Сазонов // Аналитические обзоры по основным направлениям развития высшего образования / Под общ. ред. Б. А. Сазонова. – М. : НИИВО. – 2003. – Вып. 11. – 76 с.
2. Байденко В. И. Базовые навыки (ключевые компетенции) как интегрирующий фактор образовательного процесса. Профессиональное образование и формирование личности специалистов: науч.-метод. сб. / Байденко В. И., Оскарsson Б. – М., 2002. – 176 с.
3. Болонський процес як засіб інтеграції і демократизації європейської вищої школи: Тематична збірка для професорсько-викладацького складу / А. М. Колот, О. О. Субіна, Т. В. Гуть. – К. : КНЕУ, 2005. – 234 с.
4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 23 січня 2004 р. № 48 [«Тимчасове положення про організацію навчального процесу в кредитно-модульній системі підготовки фахівців»].
5. Впровадження ECTS в українських університетах: Методичні матеріали / В.Д. Шинкарук, І.І. Бабін, Ю.М. Рашкевич, А.Г. Загородній та ін. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2006. – 56 с.

РЕЗЮМЕ

Н. С. Головань. Кредитно-модульная организация учебного процесса как система.

В статье анализируется кредитно-модульная организация учебного процесса с позиций системного подхода. Показано, что кредитно-модульная система организации учебного процесса является сложным явлением. Основными

компонентами кредитно-модульной системы организации обучения есть: цель использования; задание и функции; принципы, что положенные в основу методологии достижения целей; содержание; ресурсное обеспечение; ожидаемые результаты. Кредитно-модульная организация учебного процесса является самоуправляемой социальной системой.

Ключевые слова: система, кредитно-модульная система, учебный процесс.

SUMMARY

M. Golovan. Credit-module organization of educational process as system.

In the article credit-module organization of educational process is analysed from positions of approach of the systems. It is well-proven that the credit-module system of organization of educational process is the difficult phenomenon. Basic element of the credit-module system of organization of teaching it is been: purpose of the use; task and functions; principles, which the achievements of aims fixed in basis of methodology; table of contents; resource providing; expected results. Credit-module organization of educational process is the self guided frame of society

Key words: system, credit-module system, educational process.

УДК 004:371.13

I. A. Грітченко

Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

РОЛЬ І МІСЦЕ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ

У статті висвітлено теоретичні аспекти використання Інтернет-технологій у професійній освіті майбутнього вчителя під час вивчення іноземної мови. Подано педагогічні і технічні умови, вимоги до використання Інтернет-технологій в іншомовному освітньому просторі підготовки майбутнього фахівця у педагогічному ВНЗ.

Ключові слова: Інтернет, технології, іноземна мова, Інтернет-ресурси, інформаційно-освітній простір, сайт, інформаційна компетентність, іншомовна компетенція.

Постановка проблеми. Нові соціально-економічні умови актуалізують необхідність реформування вітчизняної освіти. Однією з домінуючих проблем сучасної вищої освіти є проблема проведення комплексу науково-педагогічних досліджень, присвячених питанням впровадження і використання у навчальному процесі інноваційних технологій, зокрема Інтернет-технологій.

Аналіз актуальних досліджень. Аналіз наукової літератури дозволяє стверджувати, що окрім психолого-педагогічні та методичні аспекти використання комп'ютерних технологій у вищих навчальних закладах розглядалися у працях С. Ф. Авер'янової, Ю. Н. Афанасьєва, В. П. Беспалько,